

Koillis-Suomen kansainvälisen kalastusmatkailun
toimenpideohjelman ja verkoston rakentaminen

FCG.

1 Johdanto

Toimenpideohjelman sisältö ja valmistelu

- Koillis-Suomen kansainvälisen kalastusmatkailun toimenpideohjelma ja verkoston rakentaminen -työ on osa Koillis-Suomen kansainvälisen kalastusmatkailun toimenpideohjelman valmistelua.
- Hankkeella käynnistetään yhteistyötä Koillismaan, Itä-Lapin, Itä-Kainuun ja Pohjois-Karjalan pohjoisten kuntien kesken kalastusmatkailun edellytysten parantamiseksi.
- Rajauksena työssä on keskitytty erityisesti kansainvälisen kalastusmatkailun toimintaedellytyksiin **opastettujen retkien / ryhmämatkailun näkökulmasta**, mutta siten että toimenpiteet palvelevat myös kansainvälistä omatoimista kalastusmatkailijaa.
- Selvitystyöhön on sisältynyt neljä aihekokonaisuutta
 - Alueellisen yhteistyöverkoston rakentaminen
 - Kansainvälisen kalastusmatkailun saavutettavuus ja markkinoinnin kärjet
 - Vesistöjen kunnostustarpeiden, infran ja kalastusmatkailun mahdollisuuksien kartoitus
 - Koillis-Suomen kansainvälisen kalastusmatkailun toimenpideohjelma, johon on kuvattu hankeaihoita, toimijoiden vastuunjakoja sekä aikataulutusta
- Koillis-Suomen myyntivaltteja, potentiaalisia toimijoita, kärkituotteita ja infran kunnostustarpeita on kartoitettu valmisteluvaiheen osalta aluekohtaisissa työpajoissa lokakuun 2024 aikana sekä täydentävissä keskusteluissa verkoston kanssa.
- Alueellisia Teams-työpajoja toteutettiin neljä: 1) Itä-Kainuu (Sotkamo, Suomussalmi, Kuhmo), 2) Koillismaa (Pudasjärvi, Taivalkoski, Kuusamo), 3) Itä-Lappi (Kemijärvi, Salla, Posio, Pelkosenniemi, Savukoski)
- Koillis-Suomen yhteinen työpaja pidettiin lokakuun lopussa Kuusamossa (hybridimahdollisuus) asiana yhteiset kehittämisteemat ja toimenpide-ehdotukset.
- Työn tuloksia hyödynnetään jatkossa yhteistyöverkoston yhteisen toiminnan tiivistämisessä sekä toimenpide-ohjelman mukaisten yhteisten ja alueellisten jatkohankkeiden toimeenpanossa.
- Toimenpide-ohjelman valmistelua on rahoittanut Maa- ja metsätalousministeriö.

2 Kehittämisen lähtökohtia

- Koillis-Suomen kansainvälisen kalastusmatkailun verkoston ja toimenpideohjelman rakentaminen liittyy olennaisesti Maa- ja metsätalousministeriön Kalastusmatkailun kehittämisohjelmaan 2024-2034.
- Kalastusmatkailua kehitetään kansallisella tasolla kohti kunnianhimoista tavoitetta: kehittämisohjelman **vision mukaan Suomessa on monipuoliset ja Euroopan laadukkaimmat kalastuspalvelut vuonna 2034.**
- Kehittämisohjelman tavoitteiksi on kirjattu:
 - Kalastusmahdollisuudet on tuotteistettu laadukkaiksi, helposti ostettaviksi, eri asiakasryhmiä kiinnostaviksi palveluiksi. Yritystoiminta on osaavaa, verkostoitunutta ja kannattavaa. Kalastusmatkailu on kestävä.
 - Suomella on houkutteleva kalastusmatkailun imago. Asiakaslähtöisiä kalastusmatkailutuotteita on digitaalisesti helposti ostettavissa. Markkinointiin investoidaan ja sitä tehdään pitkäjänteisesti. Keskeiset asiakasryhmät ja kansainväliset markkinat tunnetaan ja tuotteet palvelevat kysyntää.
 - Kalastusmatkailu on hyvinvointia ja työtä luova elinkeino, jolla on merkittävät aluetaloudelliset vaikutukset. Kalastusmatkailun yritystoiminnalla on hyvät edellytykset kehittyä ja menestyä. Kalakantojen hoito, kalavesien hallinnointi ja kalastuslupien kehittäminen palvelevat kalastusmatkailun toimintaedellytyksiä.

Maa- ja metsätalousministeriö

Kalastusmatkailu Suomessa

VAHVUUDET

Vesistöt ja ympäristö ovat runsaita, puhtaita ja monipuolisia

Suomella on vahva maakuva turvallisenä matkakohteena

Opaskunta on koulutettua, motivoitunutta ja ammattitaitoista

Yleinen infrastruktuuri tukee matkailupalveluja

Kalastaa voi yleiskalastusoikeuksilla tai kattavilla kalastusluvilla

Yritystoimintaan on tarjolla tukea

Mahdollisuus ottaa valikoidusti saaliiksi ruokakaloja

HEIKKOUEDET

Suomi ei ole laajasti tunnettu kalastusmatkailumaana

Päätoimisia kalastusmatkailuyrityksiä on vähän

Sääntely koetaan liian raskaaksi

Toiminta on sesonkiluonteista

Majoitustarjonta ei riitä kalastusmatkailun tarpeisiin

Kilpailu kalansaaliista muiden kalastajaryhmien kanssa

Yritystukien vähäinen hyödyntäminen

MAHDOLLISUUDET

Suomi on kiinnostava matkailumaa ja luontomatkailu on nosteessa

Digitalisaatio tukee markkinointia ja laajentaa tuotekehitystä

Hyvinvointia tukeville palveluille on kysyntää

Asiakskunta on mahdollista tuntea yhä paremmin ja kohdentaa palveluja heille tarkemmin

Majoituskapasiteettia voi hyödyntää ja lisätä

Vesistöjen ja kalakantojen laajempi hyödyntäminen kansainvälisten asiakkaiden keskuudessa

Uusia tuotteita esimerkiksi särkikalojen onkimisesta

UHAT

Vesistöjen ja kalaston tila saattavat heiketä

Paikallinen ylikalastus

Toimintaympäristössä voi tapahtua kriisejä

Tuotantokustannukset saattavat nousta

Toimintaympäristöön voi tulla rajoituksia

Ei pärjätä kansainvälisessä kilpailussa

VISIO
Suomessa on monipuoliset, vastuulliset ja Euroopan laadukkaimmat kalastuspalvelut.

Mistä lähdetään 2024

- Kalataloudellista potentiaalia hyödyntämättä
- Kehittäminen ja markkinointi vähäistä ja hajallaan
- Kansainvälinen imago olematon
- Palvelutarjonta ei osin vastaa kysyntää
- Yritysten liikevaihto pientä
- Yrittäjien neuvonta puutteellista

Mitä tehdään

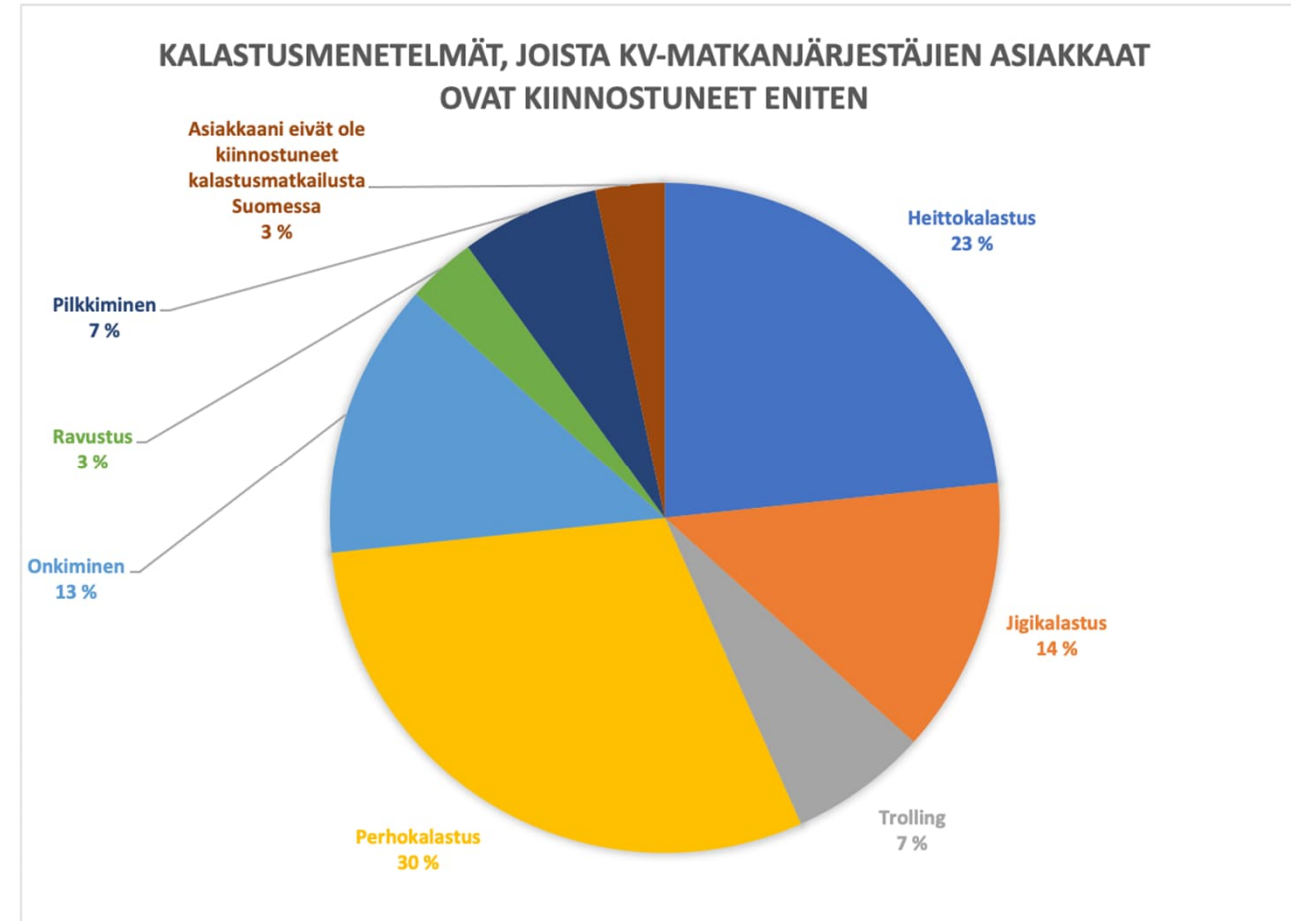
Missä ollaan 2034

- Yritysten määrä ja liikevaihto kasvanut
- Markkinointi ja kehittäminen asiakaslähtöistä ja jatkuvaa
- Laadukkaat tuotteet eri kalastajaryhmille
- Kansainvälinen imago hyvä ja tunnettu
- Monipuoliset palvelut helposti sähköisesti ostettavissa
- Tuotteita myynnissä kansainvälisissä jakelukanavissa

- Visit Finland / Business Finland toteutti kesällä 2022 eurooppalaisille kalastukseen erikoistuneille matkanjärjestäjille suunnatun kyselyn pienellä otoksella kalastusmatkailun potentiaalista ja haasteista.
- Näiden matkanjärjestäjien näkökulmasta ulkomaalaiset kalastusmatkailijat ovat pääasiassa pienryhmiä, joita kiinnostavat eniten 1) perho-, 2) heitto- ja 3) jigikalastus. Pilkkimisen suosio koettiin vähäisemmäksi, koska kyseinen kalastustapa on usein kiinteä osa vapaa-ajan matkailijoille suunnatuista isommista aktiviteettipaketeista, eikä ole siten niin kiinnostava tälle kohderyhmälle.
- Suosituimmat majoitusmuodot: 1) mökkimajoitus lomakylissä, 2) yksittäiset mökit, 3) hotellit
- Matkanjärjestäjillä on tarve yhden luukun periaatteelle ja paketoinnille: kalastusoppaan palvelut, majoitus, kuljetukset sekä ruokailut
- Lisäksi matkanjärjestäjillä on tarve kansainvälisille matkailijoille suunnatulle, tietoa yhteen kokoavalle kanavalle sekä tarve selkeyttää kalastuslupakäytäntöjä.

- Lähde: Visit Finland / Business Finland

3

Koillis-Suomen kv- kalastusmatkailun yhteiset kehittämisteemat ja toimenpide- ehdotukset

- Yhteistyöverkoston työn aikana osallistuneiden toimijoiden näkemykset ja kehittämistarpeet on koottu yhteen toimenpideohjelmaksi, joka tuo esiin yhteiset koko aluetta koskevat kehittämistarpeet sekä myös tarkemmin alueelliset tarpeet. Toimenpide-ehdotusten kokoamisessa on hyödynnetty myös kalatalousalueiden hoito- ja käyttösuunnitelmia sekä alueellisia kehittämisohjelmia.
- Yhteiset kehittämisteemat ja toimenpide-ehdotukset sisältävät:
 - Yhteiset kehittämisteemat
 - Koillis-Suomen yhteiset myyntivaltit
 - Tavoiteltavat kohderyhmät ja markkina-alueet
 - Kalastusmatkailun alustavat tuotekonseptit
 - Toimenpide-ehdotukset: 1) Palvelujen ja liiketoiminnan kehittäminen, 2) Myynnin ja markkinoinnin kehittäminen, 3) Toimintaympäristön kehittäminen
 - Kalastusmatkailuverkoston kehittäminen
 - Yhteenveto

PALVELUJEN JA LIIKETOIMINNAN KEHITTÄMINEN

- Asiakas- ja markkinaymmärryksen varmistaminen
- Nykyisen tuotetarjonnan läpikäynti ja kehittäminen kv-tasoisiksi
- Kalastusmatkailun majoituskohteiden kartoitus ja kategorisointi
- Yrityslähtöisten kansainvälistymistä tukevien avustusten hyödyntäminen
- Kansainvälistymisvalmiuksien ja -osaamisen kehittäminen

MYYNNIN JA MARKKINOINNIN KEHITTÄMINEN

- Yhteiset myyntivaltit käyttöön, brändi
- KV-kalastusmatkailun kohde- ja tuotetietojen kokoaminen yhteen ja ylläpidon varmistus
- Tuotepaketointi ja tuotemanuaali
- Yhteisen markkinointimallin luominen
- Markkinointi- ja myyntikanavat, sosiaalinen media, ristiinmyynti
- DMC-/matkanjärjestäjäyhteistyö
- Linkittyminen alueellisiin ja kansallisiin verkostoihin markkinointi-/myyntiverkostoihin

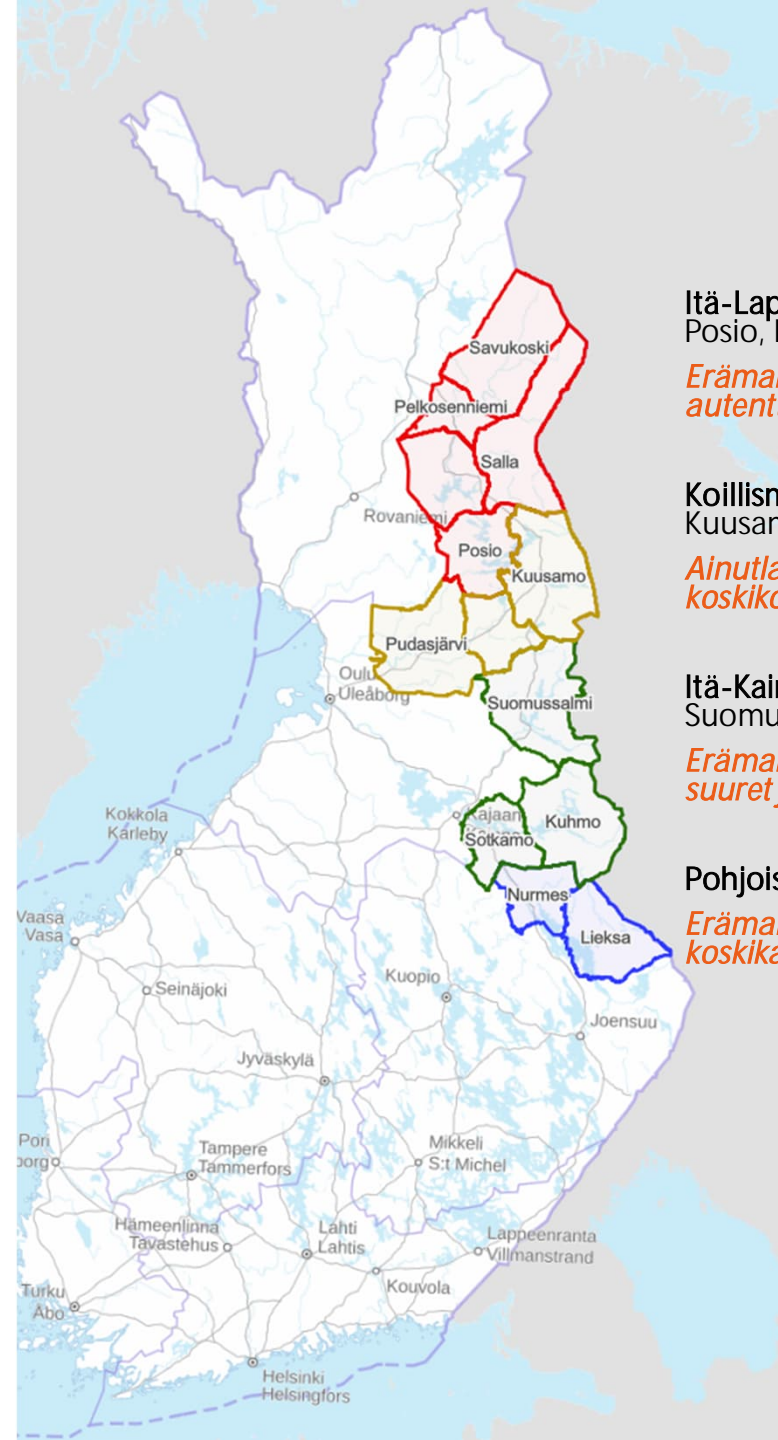
TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN

- Erityiskalastuskohteiden kehittäminen
- Lupakäytäntöjen harmonisointi ja yhteiskehittäminen
- Investoinnit palveluinfraan ja vesistöjen kunnostukseen kärkikohteissa

VERKOSTON KEHITTÄMINEN

- Yhteinen toimintatapa / -malli
- Palvelutarjonta ja kumppanit, verkostoituminen
- Kansainvälisyysvalmiuksien kehittäminen
- Laadun varmistaminen
- Brändi/tunnettuus

- Ammattitaitoiset kalastusoppaat ja vastuullinen kalastus – yhteinen laatu ja palvelulupaus
- Puhtaat vedet ja ilmasto sekä upeat vaihtelevat luonnonmaisemat ja -ilmiöt ympäri vuoden
- Runsas ja monipuolinen kalakanta, ympärivuotiset kalastusmahdollisuudet sekä saalisvarmuus
- Rauhallisia ja uniikkeja eräkalastuskohteita, helposti saavutettavia esteettömiä lähikalastuskohteita sekä mahdollisuus monipuoliseen rantautumiseen järvikohteissa
- Kansallispuistojen helmassa: (kansallispuistot Syöte, Hossa, Oulanka, Salla, Riisitunturi, Hiidenportti, Patvinsuo, Koli, Pyhä-Luosto & retkeilyalueet Kylmäluoma, Ruunaa ja Iso-Syöte)
- Laadukkaat majoituspalvelut ja mahdollisuus yhdistää kalastus muihin aktiviteetteihin
- ”Suurhauen valtakunta”, talvikalastus

Itä-Lappi: Kemijärvi, Salla, Savukoski, Posio, Pelkosenniemi

Erämaisuus, pitkät kalastusperinteet ja autenttisuus, luonto ja vesistömaisemat

Koillismaa: Pudasjärvi, Taivalkoski ja Kuusamo

Ainutlaatuinen jokiluonto ja erämaiset koskikohteet

Itä-Kainuu: Sotkamo, Kuhmo ja Suomussalmi

Erämaiset ja neitseelliset koskikohteet ja suuret järvet

Pohjois-Karjala: Nurmes ja Lieksa

Erämaisuus, luonto- ja vesistömaisemat, koskikalastus

PÄÄMARKKINAT:
KESKI-EUROOPPA
(SAKSANKIELISET MAAT,
BENELUX)

Fishing enthusiasts
Kalastuksen
aktiiviharrastajat

Päämotiivi ja intohimo kalastus
(tietty kalalaji ja kalastusmuoto)

Erämaisuus, ruuhkattomuus,
itsensä haastaminen ja saalis,
erä- ja seikkailuhenkisyys

Fishing explorers
Kalastuksesta kiinnostuneet

Päämotiivi monipuoliset
kalastusmahdollisuudet ja
luontokokemukset

Vesistöt, eläimistö, maisemat,
luonnonilmiöt ja
vesistöaktiviteetit

Easy fishing experiences
Kalastuksen kokeilijat

Päämotiivi luontomatkailu sekä
halu kokeilla helppoa kalastusta

Maisemat, luontoliikunta,
hyvinvointia luonnosta, lähi- ja
villiruoka, erikoismajoitus,
luonnonilmiöt

”Tehdään jotain toisin”

Pienten ryhmien ja seurueiden osalta kohdennettua markkinointia yrityksiin ja uusia profiloititekiä:

- a) Kalastusmatkailun, ammattikalastuksen ja ruokamatkailun yhdistelmät: kohderyhmänä kokit, keittiömestarit, kalatuotteiden ostajat, hankintapäälliköt
- b) Inklusiivisuuden ja esteettömyyden huomioiminen
- c) Uudistava kalastusmatkailu: Matkailijat ennallistamassa koskia, istuttamassa kalaa, luomassa uutta...

1 Helpot ja esteettömät kalastuselämykset

- Lyhyet kalastus- ja aktiviteettiyhdistelmät
- Majoituspaketit
- Kalastus ja ruokamatkailu
- Matkailukalastus ja lähikalastuskohteet
- Viikko-ohjelma ja on-request
- 2-4 vrk tuotepaketointi + päiväretket

Perheet ja seurueet

Leisure-pienryhmät ja yritysryhmät

2 Kalastus- ja luontoelämykset

- Kalastusoppaan palvelut päivisin
- Puolihoito-/täyshoito: majoitus, kuljetukset, luvat ja välineet, ruokailut, oppaan palvelut retkillä
- Yhteistyö muiden aktiviteetti- ja palveluntarjoajien kanssa oheispalveluissa
- 1-2 kalastuspäivää ja muu osa paketista elämyspalveluita
- Elämyshakuinen kalastuslomailu
- 4-5 vrk tuotepaketointi, yksittäiset tuotteet ja esimerkkiohjelmat

Seurueet, leisure-pienryhmät

Yritys- ja kokousryhmät

3 High-end-kalastuselämykset

- Kalastusoppaan palvelut ympäri vuorokauden
- All-inclusive: majoitus, kuljetukset, luvat, tarvittaessa välineet, ruokailut ja oppaan palvelut ympäri vuorokauden
- Kiertäminen eri kalastuskohteissa eri kalalajeja kalastaen
- Arvokala ja saaliskeskeinen, mutta elämyshakuinen kalastusmatka
- Omat kohteet, rauha ja hiljaisuus
- 4-7 vrk tuotepaketointi, esimerkkiohjelmat

Kannustematkailu, yritys- ja VIP

Toimenpide-ehdotuksia

Vastuutahot ja toimijat

*	<p>Kestävän kalastusmatkailuverkoston luominen – "Sustainable Fishing Network"/Koillis-Suomen kalastusmatkailuverkosto</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteisen toimintamallin ja periaatteiden luominen, yhteisesti sovittu peruspalvelutaso ja laatuksiteerit • Tiedot ja esittelytekstit kalastusoppaiden saatavuudesta, pätevyydestä sekä oppaiden hallitsemista kalastusalueista ja -muodoista • Muodostetaan aluekohtaisia tuotekehitystiimejä ja toteutetaan työpajoja ja valmennuksia – askel kerralla tuotteet ja perusasiat kuntoon 	<p>Naturpolis koordinoi Kehittämisryhmä Yritykset</p>
*	<p>Yritysverkoston kansainvälistymisvalmiuksien ja osaamisen jatkuva kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käynnistetään kalastusoppaan kansainvälisyysosaamisen valmennus-/koulutusohjelma (mm. kieli-, kulttuuri-, markkinatuntemus, tuotekehitys- ja hinnoittelumallit, markkinointi). Valmennusohjelmaan kootaan olemassa olevia ja luodaan uusia itsenäisesti verkossa suoritettavia mikro-opintokokonaisuuksia (MOOC) ja työkaluja, joiden avulla yrittäjät kehittää toimintaansa. • Selvitetään kalastusoppaan ammattitutkintoon liittyvät mahdollisuudet yhteistyössä alueen oppilaitosten kanssa • Sustainable Travel Finland –valmennusten hyödyntäminen ja tiivis yhteistyö alueen toimijoiden kanssa – STF polulle aktiivisesti mukaan 	<p>Yliimaakunnallinen hanke / alueelliset hankkeet (yhteinen tavoite) Business Finland / STF koulutukset Alueorganisaatiot Kalastusopaskoulutusta tarjoavat tahot</p>
*	<p>Asiakasymmärryksen lisääminen ja kysyntäpotentiaalin arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan markkinatutkimus alueen kalastusmatkailumahdollisuuksista, kalastusmatkailukonseptien sisällöstä, houkuttelevuudesta sekä potentiaalisista ostoaikeista valituilla kohdemarkkinoilla. Markkinatutkimuksen kohdentaminen potentiaalisille matkanjärjestäjille ja vapaa-ajan kalastuksen harrastajille (kalastusklubit, sosiaalisen median yhteisöt, yms.) 	<p>Tutkimusorganisaatio Kalastusmatkailun kehittämisohjelma 2024-2034</p>
*	<p>Potentiaalisten kalastusmatkailun majoituskohteiden kartoitus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kootaan yhteen potentiaaliset majoituskohteet (suuremmat laatumökit, sopivat mökkirykelmät sekä varsinaiset kalastusmatkailukohteet) kansainvälisen ryhmämyynnin kannalta ja laaditaan niistä kategorisointi ja kohdekuvaukset. • Hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan jo kansainvälistä myyntiä tekevät majoituskohteet 	<p>DMC-toimijat ja kalastusmatkailuyritykset</p>
*	<p>Kalastusmatkailun tuotetarjonnan kokoaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivoidaan verkostoitumista alueen muihin matkailuyrityksiin (majoitus-, kuljetus-, aktiviteetti-, DMC-yritykset), joiden kanssa voidaan kehittää kokonaisvaltaisia tuotepaketteja huomioiden kansainvälistymiskriteerit. • Kootaan kansainvälistymiskriteerit täyttävät myyntikelpoiset tuotteet yhteiseen digitaaliseen tuotemanuaaliin sekä määrittellään markkinointikonsepti (markkinaviesti, markkinointi-ilme, tarvittava materiaali). 	<p>DMC-toimijat ja kalastusmatkailuyritykset</p>

Toimenpide-ehdotuksia

Vastuutahot ja toimijat

* Kalastusmatkailun brändin selkeyttäminen ja näkyvyys

- Käynnistetään alueellisen kalastusmatkailun brändin kehitystyö, jossa määritellään markkinointistrategia ja keskeiset digikanavat sekä selvitetään toimivin ja resurssitehokkain yhteistyö- ja organisoitumismalli.
- Tavoitteena yhtenäinen kalastusmatkailubrändi ja verkoston säännöllinen yhteistyö

Ylimaakunnallinen hanke /
alueelliset hankkeet
(yhteinen tavoite)

* Kalastusmatkailun näkyvyyden ja ostettavuuden kehittäminen

- Luodaan/kartoitetaan yhteinen internet-sivusto/myyntialusta eri kieliversioina, johon kootaan kärkikohteiden kalastusmatkailumahdollisuudet myytävänä paketteina. Tavoitteena on että kysyntä ohjautuu sivustoilta suoraan yrityksiin.
- Sivustosta muodostetaan alueen kalastusmatkailun mahdollisuuksien päämarkkinointikanava "tuote edellä" -periaatteella, jota tuodaan esiin imagoa vahvistavilla toimilla valikoiduilla kohdemailla ja kohderyhmissä (sosiaalinen media pääroolissa).
- Vahvistetaan imagomarkkinointia ja varmistetaan tarjonnan kiinnittyminen isompiin markkinointikokonaisuuksiin (mm. alueorganisaatiot, Lakeland Fishing, Lapland Fishing, Fishing in Finland).

Yritykset
Alueorganisaatiot

* Matkanjärjestäjä ja sidosryhmäyhteistyön kehittäminen

- Kartoitetaan ja haetaan valikoiduilta markkinoilta aktiivisesti matkanjärjestäjäyhteyksiä ja organisoidaan tutustumismatkoja alueelle.
- Toteutetaan media- ja vaikuttajavierailuita kansainvälisille kalastuslehtien toimittajille ja blogi-ammattilaisille.

Alueorganisaatiot ja
kalastusmatkailuyritykset

* Myyntimallin kehittäminen

- Luodaan kv-ryhmämatkailua varten myyntimalli, jossa palvelut saadaan yhden luukun periaatteella
- Analysoidaan kalastusmatkailuyritysten digitaalisen myynnin nykyiset välineet, valmiudet ja osaamistarpeet sekä aktivoidaan työkalujen käyttöönottoa ja ristiinmyyntiä yrityksissä.
- Selvitetään alueelta jo kansainvälistä myyntiä tekevät yritykset (DMC:t ja majoitusyritykset), jotka haluavat nostaa kalastusmatkailun kärkituotetarjonnan esiin omissa kanavissaan.

DMC-toimijat,
alueorganisaatiot ja
kalastusmatkailu- ja
majoitusyritykset

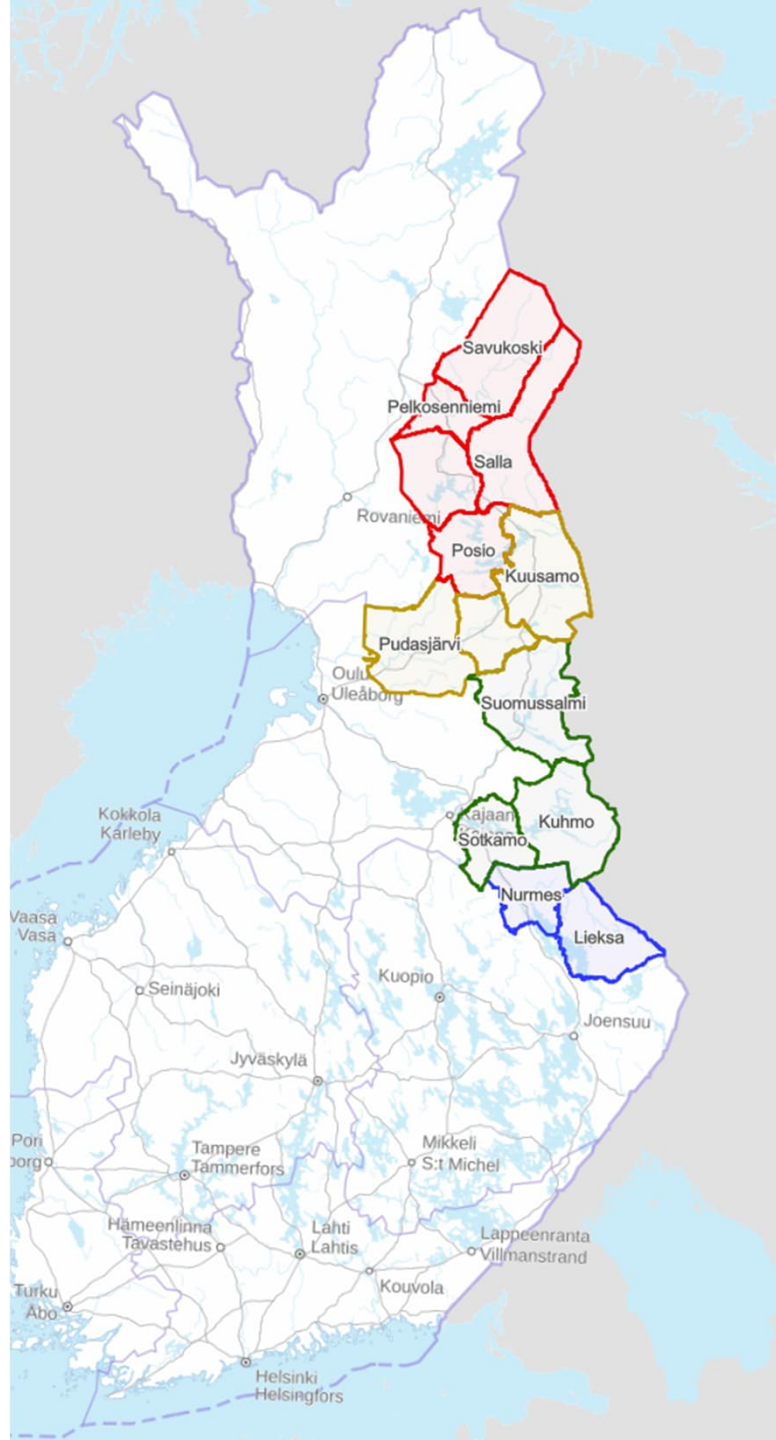
Toimenpide-ehdotuksia

Vastuutahot ja toimijat

* Erityiskalastuskohteiden kehittäminen	Metsähallitus, vesialueiden omistajat ja kalatalousalueet, yritykset
<ul style="list-style-type: none">Kartoitetaan ja kehitetään erityiskalastuskohteita, joissa kalastus järjestetään kestävän opastetun kalastusmatkailun ehdoilla.Kohteina voidaan hyödyntää lampi-, järvi- ja koskiosuuksia, joihin voidaan myöntää lupia tai niitä voidaan vuokrata kalastusmatkailuyrityksille.Kohteissa varmistetaan tasokas palveluinfrastruktuuri, opastus, yhteiset vastuullisen kalastamisen suositukset sekä valvonta.	
* Palvelurakenteiden ja ympäristön kehittäminen	Kunnat, Metsähallitus, kalatalousalueet
<ul style="list-style-type: none">Toteutetaan palvelurakenteiden kunto- ja palvelutarkastus valittuihin kohteisiin ja tehdään tarvittavat toimenpiteetKeskeisimmät palvelurakenteet ovat a) tulipaikat/laavut, kodat (vuokrakäyttö), käymälät, puuvajat ja jätehuolto, b) kalastuspaikoille johtavat polut/reitit sekä kalastuspaikkojen osoittaminen kohdeopasteineen ja viitoituksineen, ja c) vesistöjen rantautumispaikat/veneluiskat opasteineenEsteettömyyden huomioiminen, maisematyöt, pusikoiden raivaaminen ja yleisen siisteyden ylläpitäminen	
* Kalastuskohteiden saavutettavuuden kehittäminen	Kunnat
<ul style="list-style-type: none">Saavutettavuus parantaminen (tiet, tienvarsiopasteet, pysäköinti)Reitistöjen hyödyntäminen (maastopyöräreitit) osana kalastuskohteita	
* Kalataloudelliset kunnostukset	Vesialueiden omistajat, Metsähallitus, ELY, kalatalousalueet
<ul style="list-style-type: none">Luonnonmukaisten kalateiden toteuttaminen ja kalan noususteiden tarkoituksenmukaisissa kohteissaKutu- ja poikastuotantoaluiden kehittäminen ja pyyntikokoisten kalojen elinympäristöjen kunnostusKalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelmien tarvittavat päivitykset	
* Lähikalastuskohteiden kehittäminen	Kunnat
<ul style="list-style-type: none">Toteutetaan helposti saavutettavia ja esteettömiä lähikalastuskohteita matkailukalastuskäyttöön matkailukeskusympäristöissä ja -keskitymissäSaalisvarmoja kohteita, joita tuetaan mahdollisin istutuksin, ja joissa tasokas palvelurakenne	
* Kalastuksen lupakäytännöt	Kunnat, Metsähallitus, vesialueiden omistajat, kalatalousalueet, Maa- ja metsätaloudenministeriö
<ul style="list-style-type: none">Päivitetään ja harmonisoidaan kalastussääntöjä sekä edistetään yhdenmukaisia lupakäytäntöjä kalastusmatkailuyrityksille (lupatuotteet)Aktivoidaan osakaskuntia ja edistetään osakaskuntien yhdistymisten toimenpiteitäLaaditaan yhteiset vastuullisen kalastamisen suosituksetEdistetään kalastuslain muuttamista kalastusmatkojen ryhmäkoon osalta ja kalastonhoitomaksun suorittamista yhdellä maksulla	

Kansainvälisen kalastusmatkailun verkosto

- Kartoitetut potentiaaliset kalastusmatkailuyritykset muodostavat hyvän lähtökohdan verkoston rakentamiselle ja sen toiminnan edelleen kehittämiseksi.
- Tavoitteena on luoda vastuullinen kalastusmatkailuverkosto (esim. "Sustainable Fishing Guides"), jolla on yhteinen toimintamalli ja pelisäännöt. Lisäksi tavoitteena on varmistaa verkoston jäsenten kansainvälistymisvalmiudet sekä kehittää jatkuvasti osaamista.
- Verkoston jäsenet luovat yhdessä pelisäännöt ja laatulupauksen, mitä voidaan hyödyntää myös myyntivalttina ja kilpailutekijänä. Yhtenä mahdollisuutena on luoda oma merkki, ns. sertifikaatti, jonka verkoston jäsenet saavat sitoutumisestaan verkoston toimintaan ja sen kehittämistoimenpiteisiin.
- Yhteisiä pelisääntöjä ja kriteerejä kehitetään jatkuvasti, jotta ne palvelevat jatkossa tarkoituksenmukaisesti nykyisten yritysten kehittämistä sekä uusien verkoston toimijoiden houkuttelua.

Pohjois-Karjala

- Pielisen Retki Oy
- Äksyt Ämmät Oy
- Kourukoski
- Kalastusretket Joensuu
- Ruunaan Retkeilykeskus
- Kolin Matkailu Oy
- Karelian Travel and Adventure (KTA)

Itä-Kainuu

- Kainuun luontoretket
- Jarmon Eräpalvelu
- Feel Nordic – Vuokatinmaa & Lentiira
- Fish & Fun Palkes
- Pielisen Retket (Kuhmo)
- Luonnollisesti Oulujärvi Oy (Nuasjärvi)
- Kainuunkalastaja Oy

Koillismaa

- Syötteen Eräpalvelut
- Saija Oy
- Taigavire Oy
- Tyrjärven Nuottamiehet
- KJ Experience
- Experience KL
- Palosaaren poro- ja kalastustila
- Oulangan Taika
- Ollilan lomamajat

Itä-Lappi

- Fish Uski
- Posio Outdoors
- Oiva Tours
- Livo Arctic
- Lomakeskus Himmerki
- Salla Wilderness Park
- Samperin Savotta
- Jänkakoira
- Outdoor Artisans
- Pyhä Safaris
- Loma-Joosula
- Tuntsan Pubi

Verkoston potentiaalisia kalastusmatkailuyrityksiä

Verkosto voi täydentyä jatkossa.

Kehittämisen
kärkiteemat alueella

Kotipesä ja
perusasiat
kuntoon

Tuotteistuksen
ja
markkinoinnin
ratkaisut

Toiminta-
ympäristön
kehittäminen

A. Valmiit kohteet ja olemassa olevat palvelut

- Asiakkaan palvelupolku
- Majoitus-, kuljetus- ja opaspalvelut sekä luvat ja välineet
- Markkinointi- ja myyntimalli
- Ensisijaiset infran ja vesistön kunnostustarpeet

B. Kehitettävät kohteet ja uusi potentiaali

- Uudet tuotteet
- Uusien toimijoiden houkuttelu ja kv-valmiuksien kehittäminen
- Infran ja vesistön pitkän aikajänteen kunnostustarpeet

- Hyödynnetään markkinoinnin kärjet ja niiden veturivaikutus
- Luodaan verkosto ja sen yhteinen toimintatapa
- Lisätään asiakasymmärrystä ja tuetaan tuotekehitystyötä
- Kootaan kohteiden tiedot yhteen paikkaan
- Luodaan kärkituotteet kohteiden ympärille, sovitaan markkinoinnin ratkaisut sekä haetaan aktiivisesti erikoismatkanjärjestäjiä
- Varmistetaan kohteiden palveluinfrastruktuurin taso ja edistetään investointien toteutumista
- Edistetään luontaisten arvokalakantojen palautumista pitkällä tähtäimellä
- Luodaan yritystoimintaa tukevia palvelurakenteita ja yrityksille tarkoitettuja kohteita
- Harmonisoidaan lupakäytäntöjä yrityksille

4 Jatkoaskeleet ja rahoitus-suositukset

Toimenpide-ohjelman edistämiseksi koottiin jatkoaskeleita ja rahoitussuosituksia, joista alla tiivistelmänä tärkeimmät toimenpidekokonaisuudet.

Verkostoyhteistyön käynnistäminen: ylimaakunnallinen koordinoitihanke 2026-2028

- Verkoston kokoaminen ja sitouttaminen
- Osaamisen ja kv-valmiuksien kehittäminen (lyhytkoulutukset yms.)
- Kalastusmatkailun brändin, tuotetarjonnan, markkinoinnin ja myynnin kehittäminen, matkanjärjestäjä- ja mediayhteistyö
- Jatkohankkeiden edistäminen ja yhteisen toimintamallin jatkuvuuden varmistaminen

Lupakäytännöt ja erityiskalastuskohteet

- Alueellisesti soveltuvien kalastuskohteiden kehittäminen yritysten käyttöön
- Lupakäytäntöjen sekä kalastusääntöjen yhdenmukaistaminen ja uusien lupatuotteiden kehittäminen kalastusmatkailuyrityksille

Yritysrühmähankkeet

- Kansainvälisyysvalmiuksia omaavien yritysten aktivointi yritysrühmähankkeisiin
- Kalastusmatkailun tuotetarjonnan kehittäminen, markkinointi ja myynti, jakelutiet, matkanjärjestäjäyhteistyö

Keskeiset kokonaisuudet ja kuka hakee rahoitusta

- Jatkotoimenpiteet voidaan hankkeistuksen näkökulmasta jakaa kolmeen isoon kokonaisuuteen. palvelujen, liiketoiminnan ja markkinoinnin kehittämiseen, osaamisen lisäämiseen (painopisteenä kansainvälistymiseen liittyvät osaamisalueet) sekä toimintaympäristön kehittämiseen.
- Yhtenä näkökulmana on myös jatkokehittämisen koordinointi. Mikäli sellaista halutaan, on selvitettävä erityisesti EAKR:n hankemahdollisuudet ylimaakunnalliseen yhteistyöhön.

Suosituksien rahoituksen hakijaksi	Palvelut, liiketoiminta ja markkinointi	Osaaminen	Toimintaympäristön kehittäminen
Kunnat (tekninen ja ympäristötoimi)			X
Kunnat (elinkeinotoimi, matkailukehittäminen)/elinkeinoyhtiöt	X		
Koulutus- ja tutkimuslaitokset	X	X	
3. sektori			X
Yritykset	X		

Suosituksset toimenpiteiden hankkeistukselle

Nopeat toimenpiteet

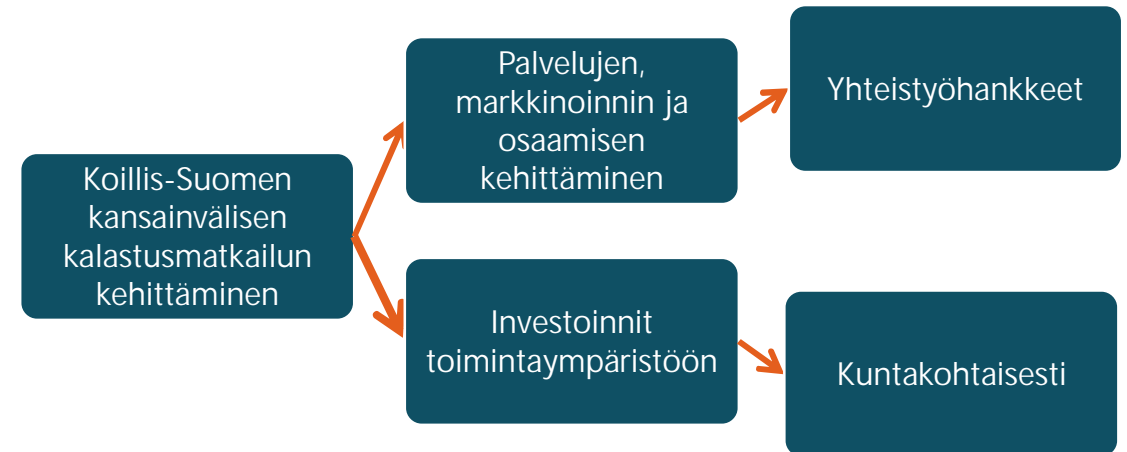
- Selvitetään mahdollisuudet ylimaakunnalliselle jatkohankkeelle (koordinointi, palvelujen ja markkinoinnin kehittäminen)
 - Jos se ei ole mahdollista, tehdään tiivistä yhteistyötä alueellisten hankkeiden välillä kehittämisryhmän kautta
- Sovitaan yhteistyömallista yli kunta- ja maakuntarajojen tavoitteena varmistaa, että yksittäiset hankkeet palvelevat yhteisiä tavoitteita ja vältetään päällekkäisyydet
 - Perustetaan kehittämisryhmä, joka käsittelee hankeaihoita/ehdotuksia ja koordinoi hankkeiden välistä yhteistyötä
 - Kehittämisryhmän vetovastuusta sovitaan alueiden kesken

Pidemmällä aikavälillä

- Hyödynnetään EU:n kansainvälisiä rahoitusohjelmia ja tehdään siinä yhteistyötä koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden kanssa

Jatkuvaa toimintaa

- Haetaan systemaattisesti rahoitusta toimenpidesuunnitelman toteutukseen
- Hyödynnetään kuntakohtaisesti investointiavustuksia toimintaympäristön kehittämiseen
- Tuetaan yrityksiä rahoituksen haussa ja yritysryhmähankkeiden muodostamisessa

Palvelut, liiketoiminta ja markkinointi	Osaaminen	Toimintaympäristön kehittäminen
<i>Julkinen ja 3. sektori</i>		
<ul style="list-style-type: none"> EAKR-kehittämishankkeet (voivat sisältää investointeja) JTF-kehittämishankkeet (voivat sisältää investointeja) Maaseuturahaston yhteistyöhankkeet (CAP27) Euroopan kalatalousrahasto (EMKVR) 	<ul style="list-style-type: none"> ESR+ Maaseuturahaston koulutushankkeet Euroopan kalatalousrahasto 	<ul style="list-style-type: none"> ELY-keskuksen kalatalous- ja ympäristövastualueen avustukset Traficommin avustukset (liikkuminen) Maaseuturahaston yleishyödylliset investoinnit Euroopan kalatalousrahasto
<i>Yritykset</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Maaseuturahaston yritysrahoitus (kehittäminen) Maaseuturahaston yritysryhmähankkeet ELY-keskuksen yrityksen kehittämisavustus (kehittäminen) Business Finlandin innovaatorahoitus (myös yhteishankkeet tutkimuslaitosten kanssa) 		<ul style="list-style-type: none"> Maaseuturahaston yritysrahoitus (investoinnit) Maaseuturahaston yritysryhmähankkeet ELY-keskuksen yrityksen kehittämisavustus (investoinnit)

Yhteistyöhankkeet (läpileikkaavina tavoitteina osaaminen, innovaatiot ja digitalisaatio)	Koulutus- ja tiedonvälityshankkeet	Yleishyödylliset investoinnit	Pienhankkeet (vain Leader)
<ul style="list-style-type: none"> • Yritys- ja viljelijäryhmähankkeet • Maa- tai metsätalouden yhteistyöhankkeet <ul style="list-style-type: none"> ○ Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) hankkeet (ei Leader) ○ Maatilojen kehittämisen yhteistyöhankkeet ○ Laatu järjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistäminen • Ilmasto- ja ympäristöteeman yhteistyöhankkeet <ul style="list-style-type: none"> ○ Ilmastoyhteistyöhankkeet ○ Luonnonvarayhteistyöhankkeet • Yritysten, elinkeinojen ja maaseudun palvelujen kehittämisen yhteistyöhankkeet <ul style="list-style-type: none"> ○ Nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan yhteistyöhankkeet (maalouden, matkailun ja ruoantuotannon välisten yhteyksien vahvistaminen) ○ Maaseudun palvelujen ja toimintaympäristön yhteistyöhankkeet ○ Älykkäät kylät -yhteistyöhanke ○ Älykkään kylän mahdolliset vaiheet • Valmisteluraha: 5000 EUR, vakioitu kertakorvaus yritys- tai viljelijäryhmähankkeiden, tuottajaorganisaatiohankkeiden, EIP-hankkeiden ja Älykkäät kylät -hankkeiden valmisteluun 	<p>Koulutushankkeiden aiheina voivat olla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilmasto- ja ympäristöasiat • Digitalisaatio • Energiantuotanto ja käyttö sekä energiansäästö • Uusin tutkimustieto <p>Tiedonvälityshankkeiden aiheina voivat olla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilmasto- ja ympäristöasiat, kuten ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen • digitalisaation hyödyntäminen • uusiutuvan energian tuotanto ja käyttö sekä energiansäästön mahdollisuudet • kiertotalous • kestävä tuotanto ja toiminta • EU:n laatujärjestelmät • vesienhoito • luonnon monimuotoisuus ja geneettinen monimuotoisuus • uudet ratkaisut ja toimintamallit (esim. tuottajaorganisaatiot) <p>Tiedonvälityshankkeessa voidaan myös laatia tai päivittää maaseudun palvelujen esiselvityksiä, toteutettavuustutkimuksia ja luontoarvoiltaan tärkeiden alueiden suojelu-, hoito- ja käyttösuunnitelmia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen • Luonnonvarojen kestäväan hoitoon • Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi • Maaseudun palvelujen ja toimintaympäristön kehittämiseen, esim. luonnon virkistyskäytön, toiminnallisten luontoharrastusten, vapaa-ajan infrastruktuurin investoinnit ja kulttuuripalveluihin liittyvät investoinnit • Myös vesihuolto- ja laajakaistainvestoinnit (laajakaistahankkeita rahoitetaan alueilla, joilla huippunopeita tietoliikenneyhteyksiä ei markkinaehtoisesti rakenneta) 	<ul style="list-style-type: none"> • Joko kehittämishanke tai investointi • Kokonaiskustannukset korkeintaan 8 000 EUR • Kevennetyt menettelyt mm. hanke-suunnitelman ja valintakriteerien osalta
<p>Tukitaso vaihtelee: 60, 80 ja 100 % hyväksyttävistä kustannuksista; yritysryhmähankkeissa ja viljelijäryhmähankkeissa 75 %</p>	<p>Tukitaso: koulutus maa- ja metsätaloustoimijoille 50-100 %; koulutus muille maaseutuyrittäjille 50-70 %; koulutus, joka ei kohdistu tietylle toimialalle tai toimijajoukolle 50-100 %; tiedonvälitys korkeintaan 100 %</p>	<p>Tukitaso: 40-65-100 % 100 % poikkeuslistalla mm. palvelukokeilujen investoinnit, joilla etsitään ratkaisuja palvelujen saatavuuteen maaseudulla, sekä kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajanpalvelujen investoinnit. HUOM. ELY-keskuksilla voi kuitenkin olla omat rajaukset tukitasoista poikkeuslistan osalta.</p>	
<p>Erityisiä painotuksia: ympäristö- ja ilmastoasiat, osaaminen ja digitalisaatio.</p>			

Yli maakunnallinen yhteistyön rahoitus - Esimerkkinä EAKR

- Rahoitushauissa voi usein hakea myös yli maakunnallisia hankkeita, joissa on osatoteuttajia useammasta maakunnasta ja toimenpiteitä eri maakunnissa.
- Tällöin osatoteuttajille ja toimenpiteille tulee kohdentua rahoitusta kunkin osatoteuttajan omasta maakunnasta.
- Mahdollisuus tulee tarkistaa hakukohtaisesti.
- Haasteena voivat olla maakunnittain vaihtelevat aikataulut sekä erisuuruiset myöntövaltuudet maakunnissa.

Kansainväliset rahoituslähteet

- Jos kunnianhimon taso ja tavoitteet ovat korkealla, kannattaa hakea rahoitusta kansainvälisistä lähteistä.
- EU:n kansainväliset alueyhteistyön ohjelmat ovat kunnille ja kehittäjäorganisaatioille "helpoin" tapa lähteä liikkeelle. Hankkeisiin voi tyypillisesti sisällyttää myös pieniä pilotti-investointeja.
- Koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden osaamista ja hankkeistusmahdollisuuksia kannattaa myös hyödyntää
- Muita potentiaalisia ohjelmia seuraavalla sivulla esitettyjen lisäksi ovat:
 - Interreg Europe (paikallis- ja aluetason yhteistyö hyvien käytänteiden kehittämiseksi ja levittämiseksi)
 - LIFE (ympäristö, luonnonsuojelu, ilmastotoimet)
 - Erasmus+ (koulutus)
 - Horizon Europe (TKI)

- Enemmän rahoitusta, isompia hankkeita ja korkeammat avustusprosentit, esimerkkejä:
 - Alueyhteistyön ohjelmat (Interreg Europe, Aurora, NPA, Baltic Sea Region): tyypillisesti 80 % + lisäksi mahdollisuus hakea kansallista vastinrahoitusta (max. 70 % omarahoituksesta), osassa ohjelmista myös yritykset voivat olla rahoitusta saavina kumppaneina
 - Horizon Europe: julkisille ja NGOille 100 % (yrityksille 60-100 %) + 25 % könttäsomma hallinnollisiin kuluihin
- Pääsy osaksi suurempia kokonaisuuksia
 - Reitistöt, matkaketjut, klusterit
 - Näkyvyys ja yhteismarkkinointi
- Kansainväliset kumppaniverkostot
 - Ovien avaus ja asiakaskontaktit
 - Kehityksen benchmarking ja kilpailijaseuranta
 - Vertaisoppiminen, ei keksitä pyörää uudelleen
- Polku kansainvälistymiseen organisaatioissa (ihmiset, osaaminen)
- Tukea investointeihin muualtakin kuin kotimaasta
 - Esim. avustukset pilotti-investointeihin mahdollisia useissa ohjelmissa
- Yrityksille vähäriskinen tapa päästä kansainvälistyä
 - Avustusmuotoista rahoitusta myös lähellä markkinoita oleviin toimiin
 - Yritykset tukikelpoisia myös monissa julkisille toimijoille sopivissa ohjelmissa (konsortiohankkeet)
- **Myös järkevää ennakkointia: kansallisesti jaettavat EU-rahdat tulevat vähenemään entisestään 2028->**

	Baltic Sea Region (Interreg BSR)	Aurora	NPA (Northern Periphery and Arctic)
Toiminta- linjat/ erityis- tavoitteet	<p>1. Innovatiivinen yhteiskunta</p> <ul style="list-style-type: none"> - muutosjoustava talous ja yhteisö (mm. kulttuuri ja identiteetti alueen vahvuutena) - reagoivat julkiset palvelut <p>2. Vesiviisas yhteiskunta</p> <ul style="list-style-type: none"> - kestävät vedet - sininen talous <p>3. Hiilineutraali yhteiskunta</p> <ul style="list-style-type: none"> - kiertotalous - energiasiirtymä - energiasiirtymä - älykäs vihreä liikkuminen <p>4. Yhteistyön hallinnointi</p>	<p>1. Älykäs ja kestävä kasvu</p> <ul style="list-style-type: none"> - älykäs erikoistuminen, tutkimus ja innovointi - pk-yritysten kilpailukyky <p>2. Vihreä ja kestävä siirtymä</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilmastonmuutokseen sopeutuminen - luonnon suojelu ja monimuotoisuus - kestävä liikenne <p>3. Koulutus, kulttuuri ja kestävä matkailu</p> <ul style="list-style-type: none"> - koulutus ja elinikäinen oppiminen - kulttuuri ja kestävä matkailu <p>4. Parempi ja kestävämpi rajat ylittävä yhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - rajat ylittävä valmiuksien parantaminen 	<p>1. Innovaatiokapasiteetin vahvistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - tki-kapasiteetin kehittäminen ja uusien teknologioiden käyttöönotto - digitalisaation hyödyntäminen - pk-yritysten kestävä kasvun ja kilpailukyvyyn edistäminen ja uusien työpaikkojen luonti <p>2. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja resurssitehokkuus</p> <ul style="list-style-type: none"> - energiatehokkuuden edistäminen ja kasvihuonekaasujen vähentäminen - ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen toimintaympäristöä kehittämällä - Kiertotalous ja resurssitehokas toiminta <p>3. Ylikansallisen yhteistyön mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - viranomaisten ja muiden sidosryhmien kyky toteuttaa makro-, merialue- ja muita aluestrategioita
Ohjelma-alue	Suomi, Ruotsi, Tanska, Viro, Latvia, Liettua, Puola ja Saksa (Saksasta vain Itämeren rannikon pohjoisosat) sekä EU:n ulkopuolelta Etelä-Norjan alueita	Suomi: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa; Ruotsi: Norrbotten, Västerbotten ja Västernorrland; Norja: Troms og Finnmark ja Nordland + saamelaisalueet	Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Keski-Pohjanmaa, SWE: Keski- ja Pohjois-Norrlannin alueet, NOR: pohjoisimmat alueet, IRL: pohjoiset ja läntiset maakunnat + koko Islanti, Grönlanti ja Färösaaret
Kenelle	Erityyppiset organisaatiot (julkiset, 3. sektori, yritykset). Yleensä julkinen organisaatio hakijana (Lead Partner)	Erityyppiset organisaatiot (julkiset, 3. sektori, yritykset, pl. toiminimet)	Erityyppiset organisaatiot (julkiset, 3. sektori, yritykset). Yritykset eivät voi olla Lead Partner -roolissa eli päähakijana.
Tuki-%	80 %	65 %	50-65 %
Internet	https://interreg-baltic.eu	https://www.interregaurora.eu	https://www.interreg-npa.eu

Hyödyllisiä linkkejä

Hakuaikoja julkisille toimijoille ja yrityksille (mm. EAKR, ESR+, JTF):

- <https://rakennerahastot.fi/ita-suomi/hakuajat-ita-suomi>
- <https://rakennerahastot.fi/pohjois-suomi/hakuajat-pohjois-suomi>
- Maaseuturahasto (CAP27) <https://maaseutu.fi/eun-yhteinen-maatalouspolitiikka/rahoitus/>
- Euroopan kalatalousrahasto (EMKVR) <https://merijakalatalous.fi/>
- ELY-keskuksen avustukset: <https://www.ely-keskus.fi/rahoitukset-avustukset-ja-korvaukset>
- Kaikki valtionavustushaut: <https://www.haeavustuksia.fi>

- Business Finlandin [EU-rahoitusneuvontapalvelu](#) auttaa yrityksiä ja julkisia toimijoita EU-rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä (avustusluontoiset ja markkinaehtoiset instrumentit sekä ns. IFIt eli kehitysrahoituspankit ja laitokset).
- EU:n [Funding & Tenders -portaalin](#) kautta voi hakea tietoa erillisohjelmien ja -rahastojen avoimena olevista ja avautuvista hauista teemoittain.
- [Guide on EU funding for tourism](#)

Yritysrahoituksesta:

[Business Finland](#)

[ELY-keskuksen yrityksen kehittämisavustus](#)

[Maaseudun yritysrahoitus](#)

A photograph showing a person's hands holding a fishing rod with a red reel, positioned on the edge of a white boat. The background features a calm lake reflecting a blue sky with scattered white clouds. In the distance, a dark line of trees is visible on the horizon.

5 Aluekohtaiset toimenpiteet ja painotukset

Alueen vahvuudet ja myyntivaltit

- **Kestävä kalastus:** hauki, kuha ja iso ahven
- **Kirkkaat ja puhtaat vedet**
- **Monipuoliset kalastusmahdollisuudet:** ainutlaatuiset koskikalastuskohteet, isot järvet, autenttiset erämaakohteet
- **Luonnon monimuotoisuus ja ympärivuotisuus:** maisemat, luonnonilmiöt, villieläinten katselu, talvikalastus
- **Ammattitaitoiset opaspalvelut:** turvallisuus, aluetuntemus, parhaat kalapaikat, kuljetukset
- **Monipuolinen majoitus- ja palvelutarjonta:** mökit, lomakylät, hotellit & oheisaktiviteetit
- **Hyvä saavutettavuus**

Keskeisimmät myyntivaltit ja nostot alueittain:

- **Suomussalmi:** Hossan kansallispuisto, villieläinten katselu sekä ainutlaatuisen kirkkaat ja puhtaat vedet
- **Sotkamo:** Vuokatin ympärivuotinen ja monipuolinen luontoaktiviteetti- ja palvelutarjonta sekä isot järvet
- **Kuhmo:** Unesco kirjallisuuskaupunki, Kalevala ja erämaaluonto & villieläinten katselu sekä koskikalastuskohteet

Potentiaaliset kalastusmatkailuyritykset

- Kainuun luontoretket
- Jarmon Eräpalvelu
- Feel Nordic –Vuokatinmaa & Lentiira
- Fish & Fun Palkes
- Pielisen Retket (Kuhmo)
- Luonnollisesti Oulujärvi Oy (Nuasjärvi)
- Kainuunkalastaja Oy
- Lentiiran lomakylä

Potentiaaliset verkostot

- Arctic Lakeland
- Lakeland Fishing -yritysverkosto

Keskeiset toimenpide-ehdotukset

- Kalastusmatkailuverkoston ja yhteisiin toimenpiteisiin osallistuminen
- Kalastusoppaiden yhteistyön ja osaamisen kehittäminen
- Kalastusmatkailun majoituskohteiden kokoaminen
- Järvi-kohteiden infrastruktuuri : rantautumis-, vene- ja taukopaikat, väyläopasteet, karien merkitseminen, pienten saarten hyödyntämismahdollisuudet tukikohtina
- Erityiskalastuskohteiden toteuttaminen yrityksille
- Virtavesikalastuspaikkojen rantojen siisteyden, puhtauden ja helppokulkuisuuden varmistaminen ja parantaminen
- Sotkamon iso järvet: väyläopasteet, karien merkitseminen, venepaikat
- Virtavesien kunnostus
- Kalakantojen hoito ja tutkimus (mm. istutukset, kutupaikat)
- Lupakäytäntöjen yhdenmukaistaminen kalastusmatkailuyrityksille, lupakäytäntöjen selkeys kuluttajille (lupa-alueet, kestot, alमितat, yms.)
- Tuotteistuspainotuksia: talvikalastus, elämykselliset kalastus-, aktiviteetti- ja ruokaelämykset

1 Vesistö-kunnostukset

2 Kalataloudelliset kunnostukset

3 Kalastusmatkailun lupakäytännöt ja säännöt

4 Kohteen saavutettavuus ja opasteet, pysäköinti

5 Kohteen palveluvarustus, reitit ja esteettömyys, rantautumispaikat, siisteys

Kärkikohteet ja kehittämistarpeet	1	2	3	4	5
Sotkamon isot järvet (Kiimasjärvet, Sapsojärvet, Kiantajärvi, Tenetinvirta, Nuasjärvi, Jormasjärvi)	x		x	x	x
Lentuankoski		x			
Pajakkakoski ja Saarikoski			x		
Nivankosket (Kaarneenkoski, Vuonteenkoski)					
Änätkkoski			x		x
Lammasjärvi			x		
Hossan kansallispuiston järvet ja lammet	x	x			x
Hossanjoki	x	x			x
Kiantajärvi		x	x		
Vuokkijärvi				x	x

Alueen vahvuudet ja myyntivaltit

- Kestävä kalastus: suurhauki, kuha ja iso ahven
- Ainutlaatuinen puhdas jokiluonto ja isot järvet
- Kalastusmahdollisuuksien ja kalalajien monipuolisuus
- Kalastusperinteet ja paikalliskulttuuri
- Erämaisuus, vaaramaisemat ja luonnonilmiöt
- Laadukkaat majoitusvaihtoehdot ja oheiselämyspalvelut
- Hyvä saavutettavuus

Keskeisimmät myyntivaltit ja nostot alueittain:

- **Pudasjärvi:** ainutlaatuinen jokiluonto, puhtaat ja kirkkaat vedet, kansallispuisto, aktiviteetit ja palvelutarjonta, saavutettavuus
- **Taivalkoski:** ainutlaatuinen jokiluonto, kalastuskulttuuri ja perinteet, monipuolinen kalalajisto
- **Kuusamo:** Kirkkaat vedet ja monipuoliset kalastuskohteet, ympärivuotiset oheisaktiviteetit ja palvelut, monipuolinen majoitustarjonta, saavutettavuus

Potentiaaliset kalastusmatkailuyritykset

- Syötteen Eräpalvelut
- Saija Oy
- Taigavire Oy
- Tyrjärven Nuottamiehet
- KJ-Experience
- Experience KL
- Palosaaren poro- ja kalastustila
- Oulangan Taika
- Ollilan lomamajat

Potentiaaliset verkostot

- Visit Syöte
- Ruka-Kuusamo matkailuyhdistys
- Visit Taivalkoski, Taivalkosken matkailuyhdistys

Keskeiset toimenpide-ehdotukset

- Kalastusmatkailuverkoston ja yhteisiin toimenpiteisiin osallistuminen
- Kalastusoppaiden aktivointi sekä osaamisen kehittäminen
- Kalastusmatkailun majoituskohteiden kartoitus ja kategorisointi
- Kalastuskohteiden tietojen päivittäminen: kartat, nettisivut ja uusi mobiilialusta
- Palveluvarustuksen kehittäminen järvi-kohteissa: taukopaikkarakenteet, rantautumispaikat, veneenlaskupaikat
- Taimenjokien kalataloudelliset kuunnostukset, luonnonmukaisten kalateiden edistäminen, kalan nousu-esteiden poistaminen, kutu- ja poikastuotantoalueet
- Eriyiskalastuskohteiden toteuttaminen yrityksille
- Kalakantojen hoito ja tutkimus (mm. istutukset, kutupaikat)
- Kalastussääntöjen yhtenäistäminen (Oulanka, Kitka, Kuusinki)
- Lupakäytäntöjen harmonisointi kalastusmatkailuyrityksille

Kärkikohteet ja kehittämistarpeet	1	2	3	4	5
Livojoki	X	X	X	X	X
Pärjänjoki	X	X	X	X	X
Iijoki	X	X	X	X	X
Kipinänkosket	X	X	X	X	X
Pudasjärven isot järvet (Jaurakkajärvi, Puhosjärvi, Jongunjärvi, Pudasjärvi)	X	X	X	X	X
Kostonjärvi				X	X
Kostonjoki		X	X	X	X
Iijoen koskikalastusalue		X	X	X	X
Jokijärvi, Tyräjärvi			X	X	X
Kylmäluoma (Iso-Pajuluoma)					
Kuusinkijoki		X	X	X	X
Oulankajoki			X	X	X
Kitkajoki			X	X	X
Kitkajärvi			X	X	X

Alueen vahvuudet ja myyntivaltit

- Kestävä kalastus: hauki, kuha ja iso ahven
- Monipuoliset kalastusmahdollisuudet
- Erämaisuus, rauhallinen luonto, vuodenajat ja sesongit
- Suurten haukien kalastus
- Pitkät kalastusperinteet ja autenttisuus
- Monipuoliset majoitusvaihtoehdot ja laadukkaat palvelut

Keskeisimmät myyntivaltit ja nostot alueittain:

- **Kemijärvi:** vesistöluonto ja maisemat, kalastusperinteet, monipuoliset kalalajit ja vesistöt, saavutettavuus
- **Salla:** runsaat kalavedet, erämainen ja rauhallinen luonto, sotahistoria, rajan läheisyys, kansallispuistot
- **Savukoski:** erämaiset joet, sotahistoria, metsälappalaisuus
- **Pelkosenniemi:** puhtaat vedet ja runsaat kalavedet, matkailukeskuksen palvelut, kansallispuisto ja tunturimaisemat
- **Posio:** suuret järvet ja monipuolinen vesistö rakenne, monipuoliset ympärivuotiset järvikalastusmahdollisuudet, Kitkan viisas

Potentiaaliset kalastusmatkailuyritykset

- Fish Uski
- Posio Outdoors
- Oiva Tours
- Livo Arctic
- Lomakeskus Himmerki
- Salla Wilderness Park
- Samperin Savotta
- Jänkäkoira
- Outdoor Artisans
- Pyhä Safaris
- Loma-Joosula
- Tuntsan Pubi

Potentiaaliset verkostot

- DMO- ja Visit-toimijat
- Fishing Lapland –kalastusmatkailuverkosto

Keskeiset toimenpide-ehdotukset

- Kalastusmatkailuverkoston ja yhteisiin toimenpiteisiin osallistuminen
- Kalastusmatkailun majoituskohteiden kartoitus ja kategorisointi
- Kalastusoppaiden ja majoitusyritysten yhteistyön tiivistäminen ja aktivointi
- Kemijoen yläosien kalaston hoito, kalastusten rajoitusten tarkistukset sekä kalastuksen valvonnan lisääminen
- Palveluvarustuksen kehittäminen järvikohteissa: taukopaikkarakenteet, rantautumispaikat, veneenlaskupaikat sekä saarten hyödyntäminen tukikohtina
- Lähikalastuskohteiden kehittäminen (palvelut, rakenteet, opasteet ja infot, kuunnostustoimet): Aatsinkijärvet, Pyhäjärvi, Pöyliöjärvi, Vuostimo, Suvannon kylä
- Kalastuskohteiden tietojen kokoaminen ja kohdekuvaukset
- Erityiskalastuskohteiden toteuttaminen yrityksille
- Kalastussääntöjen yhtenäistäminen
- Lupakäytäntöjen harmonisointi kalastusmatkailuyrityksille
- Vuodenaikojen ja sesonkien tuotteistus kalastusmatkailuun

Kärkikohteet ja kehittämistarpeet	1	2	3	4	5
Kemijärvi	x				x
Pöyliöjärvi					x
Savinajoki		x			x
Saukkojärvi		x			x
Tammakkolampi		x			
Aatsinkijärvet	x	x	x	x	x
Kemijoen yläosat		x	x		
Naruskajärvi		x			x
Naruskajoki		x			x
Nuorttijoki		x	x		
Kairijoki		x	x		
Livojoki	x	x	x	x	x
Kitkajärvi		x	x		
Livojärvi				x	x
Posiojärvi				x	x
Kitinen				x	x
Pyhäjärvi	x	x	x		x

Alueen vahvuudet ja myyntivaltit

- Puhtaat ja kalaisat vedet
- Pielisen vesistö ja vaaramaisemat
- Erämaisuus ja villi luonto
- Vesistömatkailun mahdollisuudet
- Kestävä kalastus ja saalisvarmuus: suurhauki, kuha ja iso ahven
- Kansallispuistot (Koli, Patvinsuo) sekä Ruunaan retkeilyalue
- Mökkimajoitusmahdollisuudet ja Pielisen läheisyys

Keskeisimmät myyntivaltit ja nostot kunnittain:

- **Nurmes:** Pielinen, erämaisuus ja vaaramaisemat, puhtaat kalaisat vedet, suurhauen kalastusmahdollisuudet, Saramon valuma-alueen tulevaisuuden potentiaali erämaisina kalastusmatkailukohteina (taimen, järvilohi)
- **Lieksa:** Pielinen, erämaisuus ja vaaramaisemat, koskikalastuskohteet (Ruunaa), ympärivuotisuus ja palvelutarjonta, kansallispuistot

Potentiaaliset kalastusmatkailuyritykset

- Pielisen Retki Oy
- Äksyt Ämmät Oy
- Kourukoski
- Kalastusretket Joensuu
- Ruunaan Retkeilykeskus
- Kolin Matkailu Oy
- Karelian Travel and Adventure (KTaA)

Potentiaaliset verkostot

- DMO-toimijat
- Fishing Lakeland -kalastusmatkailuverkosto
- Lakeland brändi

Keskeiset toimenpide-ehdotukset

- Kalastusmatkailuverkostoon ja yhteisiin toimenpiteisiin osallistuminen
- Kärkikohteiden tuotetarjonnan kokoaminen, kehittäminen ja tuotepaketointi
- Kalastusoppaiden aktivointi sekä osaamisen kehittäminen
- Majoitustarjonnan koonti ja kategorisointi kalastusmatkailuryhmille
- Hauen, kuhan ja ahvenen tuotteistaminen aktiviteetti- ja ruokaelämyksiksi
- Saramon valuma-alueen ja jo perattujen koskien kunnostus pitkällä tähtäimellä järvilohen ja järvitaimenen kutunousumahdollisuuksien mahdollistamiseksi – Kuohattijoki ensimmäinen prioriteetti tulevaisuuden potentiaalista (koskikunnostukset, kalastuspaikat ja palvelurakenteet)
- Pielisen kalastuksen sääntely isompien kalojen säästämiseksi
- Lieksanjoen ja Mönnin alueen rajoitusten selkiyttäminen
- Musta Mäntyjärven ja Ruunaan Kattilakosken esiinnostaminen erityiskalastuskohteina kv-ryhmille (ekslusive)
- Ruunaa ja Pielinen merkittäviksi kv-tason kalastuskohteiksi: Lieksanjoen voimalaitosten ohitukset ja kalaportaat taimenten ja järvilohien nousun mahdollistamiseksi varsinaisille kutualueilleen Ruunaalla
- Kolin ja Lieksan satamat: kalastusoppaiden houkuttelu, kalastuksen ohjeiden ja informaation (luvat, rajoitukset, kartat, rantautumispaikat ja tulipaikat) kokoaminen eri kieliversioina, saniteettitilat
- Kalastusmatkailun tukikohtien kehittäminen (saarten hyödyntäminen, rantautumispaikat)
- Lupakäytäntöjen harmonisointi kalastusmatkailuyrityksille

- 1 Vesistökuunnostukset
- 2 Kalataloudelliset kunnostukset
- 3 Kalastusmatkailun lupakäytännöt ja säännöt
- 4 Kohteen saavutettavuus ja opasteet, pysäköinti
- 5 Kohteen palveluvarustus, reitit ja esteettömyys, rantautumispaikat, siisteys

Kärkikohteet ja kehittämistarpeet	1	2	3	4	5
Pielinen			X	X	X
Kuohattijoki	X	X	X	X	X
Lieksanjoki		X			
Ruunaa, Neitikoski		X			
Ruunaa, Kattilakoski		X			
Kolin ja Lieksan satamat				X	X